

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ**ΠΡΑΚΤΙΚΟ 3^{ης} ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗΣ**

ΤΗΣ ΕΙΔΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ του άρθρου 7 του Ν.2839/2000 (πρώην άρθρου 18 του Ν.2218/94) ΤΗΣ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ-ΘΡΑΚΗΣ

Στην Κομοτηνή σήμερα στις 27-06-2024, ημέρα Πέμπτη και ώρα 09.30 π.μ. συνήλθε στη Δ/ση Διοίκησης (Τμήμα Διοικητικού - Οικονομικού Ν. Ροδόπης) της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Μακεδονίας - Θράκης, σύμφωνα με την υπ' αριθμ.9986/22-07-2011 απόφαση του Γενικού Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης Μακεδονίας - Θράκης, η Επιτροπή του άρθρου 7 του Ν.2839/2000 (πρώην άρθρου 18 του Ν.2218/94) της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Μακεδονίας - Θράκης, μετά την υπ' αριθμ. πρωτ. οικ. 23/20-06-2024 πρόσκληση της Προέδρου της, όλων των μελών τακτικών και αναπληρωματικών, για συζήτηση και λήψη αποφάσεως επί του κατωτέρω θέματος της από 27-06-2024 ημερήσιας διάταξης:

1. Προσφυγή του Στεργίου Ηλιόπουλου του Δημητρίου, Περιφερειακού Συμβούλου ΑΜΘ, κατοίκου Δράμας, κατά της 448/2024 αποφάσεως της Περιφερειακής Επιτροπής ΑΜΘ, σχετικής με : «Εισήγηση για την αποδοχή ή μη της πρότασης δωρεάς αναθηματικής στήλης από το Σωματείο «Επιτροπή Ελληνισμού» προς την Περιφέρεια Α.Μ.Θ. - Π.Ε. Δράμας».

Στη συνεδρίαση αυτή παρέστησαν και έλαβαν μέρος:

1. Σεραφίνα Σταμπολίδου, Πάρεδρος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, ως Πρόεδρος, σύμφωνα με την υπ' αριθ πρωτ. 233224/24-10-2022 (ΦΕΚ 1039/τ. Υ.Ο.Δ.Δ./07-11/2022) τροποποιητική απόφαση του Συντονιστή Α.Δ.Μ.Θ.
2. Κωνσταντίνος Μπλέτσας, Αναπληρωτής Προϊστάμενος του Τμήματος Δ/κού - Οικ/κού Ν. Ροδόπης της Α.Δ.Μ.Θ., του κλάδου ΠΕ με Α' βαθμό, ως τακτικό μέλος, σύμφωνα με την υπ' αριθ πρωτ. 233224/24-10-2022 (ΦΕΚ 1039/τ. Υ.Ο.Δ.Δ./07-11/2022) τροποποιητική απόφαση του Συντονιστή Α.Δ.Μ.Θ.
3. Χαράλαμπος Δαλκίτζης, Περιφερειακός Σύμβουλος, ως αναπληρωματικό μέλος, σύμφωνα με την υπ' αριθ. πρωτ. 22513/05-02-2024 απόφαση 22513/05-02-2024 του Γραμματέα Α.Δ.Μ.Θ., δεδομένου ότι το τακτικό μέλος Κωνσταντίνος Κόντος δήλωσε κώλυμα παρουσίας στην Επιτροπή.

Επίσης, παρέστη η Παναγοπούλου Αθηνά, υπάλληλος του Τμήματος Διοικητικού - Οικονομικού Ν. Ροδόπης της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Μακεδονίας Θράκης του κλάδου ΠΕ Δ/κού - Οικ/κού με Α' βαθμό, ως Γραμματέας της ανωτέρω Επιτροπής.

Η Πρόεδρος της Επιτροπής, αφού διαπίστωσε τη νόμιμη απαρτία αυτής, κήρυξε την έναρξη της συνεδρίασης και την εξέταση των θέματος που αναφέρεται στην από 27-06-2024 ημερησία διάταξη:

Θέμα 1^{ον} : Προσφυγή του Στεργίου Ηλιόπουλου του Δημητρίου, Περιφερειακού Συμβούλου ΑΜΘ, κατοίκου Δράμας, κατά της 448/2024 αποφάσεως της Περιφερειακής Επιτροπής ΑΜΘ, σχετικής με : «Εισηγήση για την αποδοχή ή μη της πρότασης δωρεάς αναθηματικής στήλης από το Σωματείο «Επιτροπή Ελληνισμού» προς την Περιφέρεια Α.Μ.Θ. - Π.Ε. Δράμας».

Η Εισηγήτρια του μοναδικού θέματος και Πρόεδρος της Επιτροπής κ. Σεραφίνα Σταμπολίδου διάβασε την εισήγησή της, που έχει ως εξής:

«Στις 12.06.2024 υποβλήθηκε ενώπιον της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Μακεδονίας – Θράκης και έλαβε αριθ. πρωτ. 68962/12.06.2024, προσφυγή του Στεργίου Ηλιόπουλου του Δημητρίου, Περιφερειακού Συμβούλου Α.Μ.Θ. κατά της με αριθμό 448/2024 απόφασης της Περιφερειακής Επιτροπής της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας-Θράκης, με την οποία η ως άνω Επιτροπή αποδέχθηκε την πρόταση δωρεάς αναθηματικής στήλης από το Σωματείο «Επιτροπή Ελληνισμού» προς την Περιφέρεια Α.Μ.Θ. - Π.Ε. Δράμας.

Η ως άνω προσφυγή διαβιβάσθηκε στην παρούσα Ειδική Επιτροπή την 17.06.2024, μέσω του πληροφοριακού συστήματος «ΙΡΙΔΑ», δυνάμει του με αριθ. πρωτ. 69957/17.06.2024 εγγράφου του Τμήματος Διοικητικού – Οικονομικού Ν. Ροδόπης, της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Μακεδονίας – Θράκης.

Ι. Ο ν. 3852/2010 «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης – Πρόγραμμα Καλλικράτης» (Α' 87) ορίζει τα εξής:

Άρθρο 214 (Αρχές - έκταση και περιεχόμενο της κρατικής εποπτείας):

«1. Το κράτος ασκεί στους Ο.Τ.Α. και στα νομικά πρόσωπα αυτών εποπτεία, που συνίσταται αποκλειστικά σε έλεγχο νομιμότητας και δεν επιτρέπεται να εμποδίζει την πρωτοβουλία και την ελεύθερη δράση τους ούτε να υπεισέρχεται σε κρίσεις για τη σκοπιμότητα της δράσης τους ή να θίγει τη διοικητική και οικονομική τους αυτοτέλεια. Ειδικότερα η κρατική εποπτεία των Ο.Τ.Α. συνίσταται: (α) σε έλεγχο των πράξεων (έλεγχος νομιμότητας) και (β) σε έλεγχο των προσώπων (πειθαρχικός έλεγχος των αιρετών). 2. Το Υπουργείο Εσωτερικών στα θέματα της Τοπικής Αυτοδιοίκησης μπορεί

να εκδίδει εγκύκλιες οδηγίες για την ορθή και ομοιόμορφη εφαρμογή της εκάστοτε ισχύουσας θεσμικής νομοθεσίας περί Ο.Τ.Α. και της νομοθεσίας σχετικά με την οργάνωση, τη συγκρότηση και τη λειτουργία των οργάνων τους, του προσωπικού, καθώς και των οικονομικών τους. 3. Ως προς το περιεχόμενο και τον τρόπο άσκησης επιμέρους αρμοδιοτήτων, καθώς και την ερμηνεία και εφαρμογή του εκάστοτε ειδικού θεσμικού πλαισίου, αρμόδιος είναι ο κατά περίπτωση καθ' ύλην αρμόδιος δημόσιος φορέας, ο οποίος δεν αποξενώνεται από τη συγκεκριμένη αρμοδιότητά του, λόγω της άσκησης αυτής από τους Ο.Τ.Α.».

Άρθρο 215 (Αυτοτελής Υπηρεσία Εποπτείας Ο.Τ.Α. – Αρμοδιότητα):

«1. Με την επιφύλαξη ειδικότερων διατάξεων, η σύμφωνα με το άρθρο 214 κρατική εποπτεία των Ο.Τ.Α. ασκείται από τις κατά τόπο αρμόδιες Αυτοτελείς Υπηρεσίες Εποπτείας Ο.Τ.Α.. 2. Συνιστώνται επτά (7) Αυτοτελείς Υπηρεσίες Εποπτείας Ο.Τ.Α., οι οποίες αποτελούν αποκεντρωμένες υπηρεσίες του Υπουργείου Εσωτερικών, υπάγονται απευθείας στον Υπουργό και είναι αρμόδιες για την εποπτεία των Ο.Τ.Α., ως εξής: α. ..., β. ..., γ. δ., ε....., στ....., ζ. Αυτοτελής Υπηρεσία Εποπτείας Ο.Τ.Α. Μακεδονίας - Θράκης, με κατά τόπο αρμοδιότητα που εκτείνεται στα όρια των Περιφερειών Ανατολικής Μακεδονίας - Θράκης και Κεντρικής Μακεδονίας με έδρα τη Θεσσαλονίκη... 3. Η αρμοδιότητα της Αυτοτελούς Υπηρεσίας Εποπτείας Ο.Τ.Α. συνίσταται στην άσκηση του ελέγχου νομιμότητας των πράξεων των δήμων, των περιφερειών και των νομικών προσώπων αυτών, καθώς και του πειθαρχικού ελέγχου των αιρετών σύμφωνα με το άρθρο 102 παρ. 4 του Συντάγματος. 4. Αν προσβάλλονται πράξεις της Αυτοτελούς Υπηρεσίας Εποπτείας Ο.Τ.Α., ενώπιον των αρμόδιων δικαστηρίων, παρίσταται ως διάδικος, πλην του Υπουργού Εσωτερικών και ο κατά περίπτωση καθ' ύλην αρμόδιος Υπουργός. 5. Η Αυτοτελής Υπηρεσία Εποπτείας Ο.Τ.Α. μπορεί να εκδίδει οδηγίες αυτεπαγγέλτως με σκοπό τη διασφάλιση της νομιμότητας στη δράση των δήμων, περιφερειών, και των φορέων αυτών. Είναι επίσης αρμόδια να διαβιβάζει στους Ο.Τ.Α. της χωρικής της αρμοδιότητας τις εγκύκλιες οδηγίες και γενικές κατευθύνσεις, που δίδει το Υπουργείο Εσωτερικών ή τα κατά περίπτωση καθ' ύλην αρμόδια Υπουργεία, στο πλαίσιο του επιτελικού τους ρόλου, σύμφωνα με τις παραγράφους 2 και 3 του άρθρου 214».

Άρθρο 225 (Υποχρεωτικός Έλεγχος Νομιμότητας):

«1. Οι αποφάσεις των συλλογικών οργάνων των δήμων και των περιφερειών, καθώς και των Ν.Π.Δ.Δ. αυτών, αποστέλλονται υποχρεωτικά για έλεγχο νομιμότητας στην ΑΥΕ Ο.Τ.Α., εφόσον αφορούν: α) ρυθμίσεις κανονιστικού περιεχομένου, β) (βα) την

ανάθεση συμβάσεων μελετών, παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών, προμήθειας αγαθών και παροχής γενικών υπηρεσιών η εκτιμώμενη αξία των οποίων υπερβαίνει το ποσό των τριάντα χιλιάδων (30.000) ευρώ χωρίς Φ.Π.Α. και μέχρι το ποσό των τριακοσίων χιλιάδων (300.000) ευρώ χωρίς Φ.Π.Α., (ββ) την ανάθεση συμβάσεων έργων και υπηρεσιών, οι οποίες εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των άρθρων 107 έως 110 του ν. 4412/2016 (Α' 147), η εκτιμώμενη αξία των οποίων υπερβαίνει το ποσό των εξήντα χιλιάδων (60.000) ευρώ χωρίς Φ.Π.Α. και μέχρι το ποσό των τριακοσίων χιλιάδων (300.000) ευρώ χωρίς Φ.Π.Α., (βγ) την ανάθεση συμβάσεων, ανεξαρτήτως είδους αυτών, που συγχρηματοδοτούνται από ενωσιακούς πόρους, η εκτιμώμενη αξία των οποίων δεν υπερβαίνει το ποσό των πέντε εκατομμυρίων (5.000.000) ευρώ χωρίς Φ.Π.Α., γ) την αγορά και εκποίηση, λόγω πώλησης ή δωρεάς κατά κυριότητα, ακινήτων, δ) την κήρυξη αναγκαστικών απαλλοτριώσεων, ε) τη μίσθωση ακινήτων από τρίτους, στ) τη σύναψη δανείων, ζ) την ίδρυση πάσης φύσεως νομικών προσώπων, τη συμμετοχή σε υφιστάμενα νομικά πρόσωπα, καθώς και τη λύση και τη θέση σε εκκαθάριση νομικών προσώπων, η) τη σύναψη πάσης φύσεως προγραμματικών συμβάσεων η προϋπολογιζόμενη δαπάνη, των οποίων δεν υπερβαίνει το ποσό των τριακοσίων χιλιάδων (300.000) ευρώ χωρίς Φ.Π.Α. και θ) τη διεξαγωγή δημοτικού ή περιφερειακού δημοψηφίσματος. Στην ΑΥΕ Ο.Τ.Α. αποστέλλονται προς έλεγχο νομιμότητας και οι αποφάσεις των κοινωφελών επιχειρήσεων, των Δημοτικών Επιχειρήσεων Ύδρευσης - Αποχέτευσης και των μονομετοχικών ανωνύμων εταιρειών Ο.Τ.Α. που αφορούν: α) αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου, β) εκποίηση παγίων περιουσιακών στοιχείων, γ) αγορά και εκποίηση ακινήτων, δ) σύναψη δανείων, ε) (εα) την ανάθεση συμβάσεων μελετών, παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών, προμήθειας αγαθών και παροχής γενικών υπηρεσιών η εκτιμώμενη αξία των οποίων υπερβαίνει το ποσό των τριάντα χιλιάδων (30.000) ευρώ χωρίς Φ.Π.Α. και μέχρι το ποσό των τριακοσίων χιλιάδων (300.000) ευρώ χωρίς Φ.Π.Α., (εβ) την ανάθεση συμβάσεων έργων και υπηρεσιών οι οποίες εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των άρθρων 107 έως 110 και 318 έως 321 του ν. 4412/2016, η εκτιμώμενη αξία των οποίων υπερβαίνει το ποσό των εξήντα χιλιάδων (60.000) ευρώ χωρίς Φ.Π.Α. και μέχρι το ποσό των τριακοσίων χιλιάδων (300.000) ευρώ χωρίς Φ.Π.Α., (εγ) την ανάθεση συμβάσεων, ανεξαρτήτως είδους αυτών, που συγχρηματοδοτούνται από ενωσιακούς πόρους, η εκτιμώμενη αξία των οποίων δεν υπερβαίνει το ποσό των πέντε εκατομμυρίων (5.000.000) ευρώ χωρίς Φ.Π.Α., στ) μίσθωση ακινήτων από τρίτους και ζ) τη σύναψη προγραμματικών συμβάσεων, η προϋπολογιζόμενη δαπάνη των οποίων δεν

υπερβαίνει το ποσό των τριακοσίων χιλιάδων (300.000) ευρώ χωρίς Φ.Π.Α.. Ειδικά, για τις Δ.Ε.Υ.Α., εκτός από τις παραπάνω αποφάσεις, αποστέλλονται επιπλέον προς έλεγχο νομιμότητας οι αποφάσεις εκείνες που αφορούν την ψήφιση του προϋπολογισμού της επιχείρησης και του τεχνικού προγράμματος έργων, καθώς και κάθε τροποποίησή τους. Επίσης, αποστέλλονται προς έλεγχο νομιμότητας οι αποφάσεις των Περιφερειακών Ταμείων Ανάπτυξης, εφόσον υπάγονται στις περιπτώσεις των προηγούμενων εδαφίων της παραγράφου αυτής, καθώς και ο προϋπολογισμός τους. Οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις αυτών κοινοποιούνται στην ΑΥΕ Ο.Τ.Α. 2. Η απόφαση αποστέλλεται για έλεγχο νομιμότητας συνοδευόμενη από αντίγραφο του αποδεικτικού δημοσίευσης και από τα έγγραφα στοιχεία που είναι αναγκαία για την νόμιμη έκδοσή της, μέσα σε προθεσμία δεκαπέντε (15) ημερών από τη συνεδρίαση του συλλογικού οργάνου. Οι δήμοι, οι περιφέρειες, τα Ν.Π.Δ.Δ. και οι ανωτέρω επιχειρήσεις τους υποχρεούνται να διαβιβάζουν αμελλητί και κάθε επιπλέον στοιχείο που ζητείται από την ΑΥΕ Ο.Τ.Α. 3. Ο Επόπτης Ο.Τ.Α. ελέγχει τη νομιμότητα της απόφασης μέσα σε αποκλειστική προθεσμία τριάντα (30) ημερών από την περιέλευσή της στην ΑΥΕ Ο.Τ.Α. και εκδίδει υποχρεωτικά ειδική πράξη. Η μη έκδοση της ειδικής πράξης του προηγούμενου εδαφίου συνιστά πειθαρχικό παράπτωμα του Επόπτη Ο.Τ.Α. 4. Εκθέσεις τακτικού ή έκτακτου διαχειριστικού ελέγχου σε Ο.Τ.Α. ή νομικά πρόσωπα αυτών, από ορκωτούς ελεγκτές ή από υπηρεσίες εσωτερικού ελέγχου, που διενεργείται σύμφωνα με ειδικές διατάξεις νόμου ή Οργανισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας, διαβιβάζονται υποχρεωτικά στον Επόπτη Ο.Τ.Α., για την παρακολούθηση και υλοποίηση των σχετικών συστάσεων ή πορισμάτων.».

Άρθρο 226 (Αυτεπάγγελτος έλεγχος νομιμότητας):

«1. Ο Επόπτης Ο.Τ.Α. μπορεί αυτεπαγγέλτως να ακυρώσει οποιαδήποτε απόφαση των συλλογικών ή μονομελών οργάνων των δήμων, των περιφερειών, των νομικών προσώπων αυτών, καθώς και των συνδέσμων τους, για λόγους νομιμότητας, μέσα σε προθεσμία δύο (2) μηνών αφότου η απόφαση έχει δημοσιευτεί ή εκδοθεί. 2. Οι δήμοι, οι περιφέρειες, οι σύνδεσμοι και τα νομικά πρόσωπα αυτών υποχρεούνται να παρέχουν αμελλητί κάθε στοιχείο που ζητείται από την ΑΥΕ Ο.Τ.Α. με σκοπό την άσκηση του ελέγχου νομιμότητας. 3. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, η οποία εκδίδεται ύστερα από γνώμη του Συμβουλίου Εποπτών Ο.Τ.Α. και της Επιτροπής Συντονισμού και Ελέγχου Εποπτείας Ο.Τ.Α., μπορεί να προβλέπεται η διενέργεια δειγματοληπτικού ελέγχου, σύμφωνα με συγκεκριμένες ποσοστώσεις ανά κατηγορία πράξης ή ανά Ο.Τ.Α., με τη χρήση μεθόδων εκτίμησης κινδύνου, καθώς και η διαδικασία μέσω της οποίας η

ΑΥΕ Ο.Τ.Α. θα λαμβάνει γνώση των εκδιδόμενων πράξεων, η μέθοδος ανάρτησης ή ηλεκτρονικής διακίνησης της σχετικής αλληλογραφίας, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα».

Άρθρο 227 Ειδική διοικητική προσφυγή - Αιτήσεις θεραπείας [όπως ισχύει μετά την αντικατάστασή του με το άρθρο 118 του ν. 4555/2018 (Α' 133)]:

«1. Οποιοσδήποτε έχει έννομο συμφέρον μπορεί να προσβάλει τις αποφάσεις των συλλογικών ή μονομελών οργάνων των δήμων, των περιφερειών, των νομικών προσώπων αυτών, καθώς και των συνδέσμων τους, για λόγους νομιμότητας, ενώπιον του Επόπτη Ο.Τ.Α., μέσα σε προθεσμία δεκαπέντε (15) ημερών από τη δημοσίευση της απόφασης ή την ανάρτησή της στο διαδίκτυο ή από την κοινοποίησή της ή αφότου έλαβε πλήρη γνώση αυτής. Ατομικές πράξεις κοινοποιούνται στον ενδιαφερόμενο με απόδειξη παραλαβής και αναφέρουν υποχρεωτικά ότι κατ' αυτών χωρεί ειδική προσφυγή για λόγους νομιμότητας ενώπιον του Επόπτη Ο.Τ.Α. μέσα σε προθεσμία δεκαπέντε (15) ημερών. 2. Προσφυγή επιτρέπεται και κατά παράλειψης οφειλόμενης νόμιμης ενέργειας των οργάνων της προηγούμενης παραγράφου. Στην περίπτωση αυτή η προσφυγή ασκείται εντός δεκαπέντε (15) ημερών από την παρέλευση άπρακτης της ειδικής προθεσμίας που τυχόν τάσσει ο νόμος για την έκδοση της οικείας πράξης, διαφορετικά μετά την παρέλευση τριμήνου από την υποβολή της σχετικής αίτησης του ενδιαφερομένου. 3. Σε περίπτωση υποβολής αίτησης θεραπείας κατά των αποφάσεων ή των παραλείψεων της παραγράφου 2, οι προβλεπόμενες για την άσκηση της ειδικής διοικητικής προσφυγής ενώπιον του Επόπτη Ο.Τ.Α. προθεσμίες αναστέλλονται από την υποβολή της αίτησης θεραπείας και μέχρι την έκδοση απόφασης επ' αυτής ή την παρέλευση άπρακτης της σχετικής προθεσμίας του άρθρου 24 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας, ο οποίος κυρώθηκε με το ν. 2690/1999 (Α' 45). 4. Δικαίωμα για την άσκηση της ειδικής διοικητικής προσφυγής τεκμαίρεται ότι έχουν όλοι οι αιρετοί του οικείου δήμου ή περιφέρειας, ανεξάρτητα από το εάν έλαβαν μέρος στη συνεδρίαση κατά την οποία ελήφθη η προσβαλλόμενη απόφαση, εφόσον δεν την υπερψήφισαν. Δικαίωμα έχουν ομοίως οι συνδικαλιστικές οργανώσεις εργαζομένων στην Τοπική Αυτοδιοίκηση πρώτου ή δεύτερου βαθμού, καθώς και νομικά πρόσωπα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, που επιδιώκουν σύμφωνα με το καταστατικό τους περιβαλλοντικούς, πολιτιστικούς και εν γένει κοινωνικούς σκοπούς. 5. Ο Επόπτης Ο.Τ.Α. αποφαινεται επί της προσφυγής μέσα σε αποκλειστική προθεσμία δύο (2) μηνών από την υποβολή της. Αν παρέλθει η ανωτέρω προθεσμία χωρίς να εκδοθεί απόφαση θεωρείται ότι η προσφυγή έχει σιωπηρώς

απορριφθεί. **6.** Η άσκηση της ειδικής διοικητικής προσφυγής αποτελεί προϋπόθεση για την άσκηση ένδικων βοηθημάτων ενώπιον των αρμόδιων δικαστηρίων».

Άρθρο 238 (Εποπτεία των Ο.Τ.Α. μέχρι την έναρξη λειτουργίας της ΑΥΕ Ο.Τ.Α. - Μετάταξη στην ΑΥΕ Ο.Τ.Α. προσωπικού των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων - Έναρξη λειτουργίας ΑΥΕ Ο.Τ.Α) [όπως ισχύει μετά την αντικατάστασή του με το άρθρο 118 του ν. 4555/2018]:

«**1.** Μέχρι την έναρξη λειτουργίας της ΑΥΕ Ο.Τ.Α. ο έλεγχος νομιμότητας των πράξεων, κατά τα άρθρα 225 έως 227, ασκείται από τον Συντονιστή της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης και τις Ειδικές Επιτροπές του άρθρου 152 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων (ν.3463/2006, Α` 114), οι οποίες βρίσκονται στις έδρες των περιφερειών που ανήκουν στην ανωτέρω Αποκεντρωμένη Διοίκηση, καθώς και τις Επιτροπές Ελέγχου των Πράξεων του άρθρου 68 του Κώδικα Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης (π.δ. 30/1996, Α` 21), που βρίσκονται στην έδρα της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης. Οι επιτροπές αυτές συγκροτούνται με απόφαση του Συντονιστή της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης. **2.** Όπου στα ανωτέρω άρθρα αναφέρεται ο Επόπτης Ο.Τ.Α., κατά το μεταβατικό διάστημα, νοείται ο Συντονιστής της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης. Όπου αναφέρεται ο Προϊστάμενος της Διεύθυνσης Εποπτείας Ο.Τ.Α. της ΑΥΕ Ο.Τ.Α., νοείται ο Προϊστάμενος της Γενικής Διεύθυνσης Εσωτερικής Λειτουργίας ή της αντίστοιχης Διεύθυνσης στην οποία υπάγεται η εποπτεία των Ο.Τ.Α. της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης. Όπου αναφέρεται υπάλληλος της ΑΥΕ Ο.Τ.Α., νοείται υπάλληλος της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης. **3..... 4.** Η έναρξη λειτουργίας κάθε Αυτοτελούς Υπηρεσίας Εποπτείας Ο.Τ.Α. διαπιστώνεται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών. **5.** Οι πράξεις των δήμων, των περιφερειών, των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου αυτών, των επιχειρήσεων τους, των συνδέσμων, καθώς και προσφυγές που εκκρεμούν προς έλεγχο νομιμότητας και εκκρεμείς πειθαρχικές διώξεις, κατά το χρόνο έναρξης λειτουργίας της ΑΥΕ Ο.Τ.Α. ενώπιον του Συντονιστή Αποκεντρωμένης Διοίκησης και των ανωτέρω Επιτροπών, διαβιβάζονται στην ΑΥΕ Ο.Τ.Α. και οι σχετικές προθεσμίες αρχίζουν από την περιέλευσή τους στην εν λόγω Υπηρεσία. **6.** Μέχρι την έναρξη λειτουργίας της ΑΥΕ Ο.Τ.Α. δεν εφαρμόζεται η παράγραφος 6 του άρθρου 227. **7.** Μέχρι την έναρξη λειτουργίας της ΑΥΕ Ο.Τ.Α. δεν εφαρμόζονται τα άρθρα 124, 125 και 126 του παρόντος και εξακολουθούν να ισχύουν τα άρθρα 232, 233, 234 του ν.3852/2010. Κατά το μεταβατικό αυτό διάστημα τις αρμοδιότητες του Ελεγκτή Νομιμότητας ασκεί ο Συντονιστής της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης. Όπου στις διατάξεις αυτές προβλέπεται η συμμετοχή υπαλλήλου της ΑΥΕ Ο.Τ.Α. ορίζεται, με

απόφαση του οικείου Συντονιστή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, υπάλληλος της Αποκεντρωμένης Διοίκησης. Στην κατά το άρθρο 232 παρ. 2 του ν. 3852/2010 ελεγκτική επιτροπή μετέχει, αντί του Ελεγκτή Νομιμότητας, προϊστάμενος Διεύθυνσης της Αποκεντρωμένης Διοίκησης που ορίζεται μαζί με τον αναπληρωτή του από τον οικείο Συντονιστή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης».

Περαιτέρω, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 4 του άρθρου 64 του ν. 4954/2022 (Α' 136): *«Όπου στη νομοθεσία αναφέρεται ο Συντονιστής Αποκεντρωμένης Διοίκησης των άρθρων 28 και 28Α του ν. 4325/2015, νοείται εφεξής ο Γραμματέας της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, εκτός από τις περιπτώσεις που ο Συντονιστής Αποκεντρωμένης Διοίκησης αναφέρεται ως προϊστάμενος των οριζόντιων υποστηρικτικών υπηρεσιών της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, όπως ορίζονται στην περ. β' της παρ. 2 του άρθρου 35 του ν. 4622/2019».*

II. Περαιτέρω, στα άρθρα 67 και 68 του π.δ. 30/1996 («Κώδικας Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης») στα οποία κωδικοποιήθηκαν οι διατάξεις των παραγράφων 2- 11 και 14 του άρθρου 18 του ν. 2218/1994, ορίζονται τα εξής:

Στο άρθρο 67 (υπό τον τίτλο «Εποπτεία των πράξεων των συλλογικών οργάνων των Ν.Α.»¹): *«1. Όλες οι πράξεις του νομαρχιακού συμβουλίου, των νομαρχιακών επιτροπών και των διοικητικών συμβουλίων και εκτελεστικών επιτροπών των Ν.Π.Δ.Δ. και ιδρυμάτων της ΝΑ. αποστέλλονται στο Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας, μέσα σε προθεσμία πέντε (5) ημερών από τη συνεδρίαση, μαζί με αντίγραφο του αποδεικτικού δημοσίευσης. 2. Ο Γενικός Γραμματέας της Περιφέρειας παραπέμπει αιτιολογημένα, μέσα σε αποκλειστική προθεσμία πέντε (5) ημερών αφότου έλαβε τη σχετική πράξη, στην επιτροπή του άρθρου 68 τις πράξεις που θεωρεί μη νόμιμες, κοινοποιώντας το παραπεμπτικό έγγραφο στη Ν.Α. ή στο νομικό της πρόσωπο που την εξέδωσε».*

Στο άρθρο 68 (υπό τον τίτλο «Επιτροπή Ελέγχου των Πράξεων»)²: *«1. Σε κάθε Περιφέρεια συνιστάται τουλάχιστον μία τριμελής Επιτροπή (...). 2. Οι Επιτροπές συγκροτούνται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας (...) 3. (...) 5. Έργο της επιτροπής είναι: α) η άσκηση ελέγχου νομιμότητας στις πράξεις του νομαρχιακού*

¹ Όπως ισχύει μετά την τροποποίηση των ρυθμίσεων των παραγράφων 2 και 3 του νόμου 2218/1994, τις οποίες και αποδίδει το άρθρο της κωδικοποίησης, από το άρθρο 19 § 6 περ. (α) και (β) του μεσολαβήσαντος νόμου 2344/1995.

² Το οποίο αποδίδει τις ρυθμίσεις του άρθρου 18 παρ. 4-11,14 του ν. 2218/1994, όπως οι παράγραφοι 4-7 αντικαταστάθηκαν από το άρθρο 7 παρ. 1 του νόμου 2839/2000

συμβουλίου, των νομαρχιακών επιτροπών και των διοικητικών συμβουλίων και εκτελεστικών επιτροπών των νομικών τους προσώπων, οι οποίες παραπέμπονται στην επιτροπή από το Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας, σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 67 και β) η εκδίκαση των προσφυγών της παραγράφου 6 του άρθρου αυτού. 6. Προσφυγή κατά των πράξεων των ανωτέρω οργάνων της Ν.Α. για παράβαση νόμου μπορεί να ασκήσει οποιοσδήποτε έχει έννομο συμφέρον, μέσα σε δεκαπέντε (15) ημέρες, αφότου οι πράξεις αυτές δημοσιεύθηκαν. Η προσφυγή κατατίθεται στο γραμματέα της επιτροπής της παραγράφου 2 και κοινοποιείται στη Ν.Α. ή το Ν.Π. που εξέδωσε την προσβαλλόμενη πράξη με φροντίδα του γραμματέα της επιτροπής. 7. Η επιτροπή αποφασίζει αιτιολογημένα μέσα σε αποκλειστική προθεσμία είκοσι (20) ημερών από τη λήψη του παραπεμπτικού εγγράφου μαζί με τα προβλεπόμενα από το νόμο δικαιολογητικά για την έκδοση της, ακυρώνοντας την πράξη ή αποφαινόμενη ότι νομίμως εξεδόθη. Αν η επιτροπή δεν αποφανθεί μέσα στην προθεσμία, θεωρείται ότι η πράξη είναι νόμιμη. Η επιτροπή αποφασίζει επί των προσφυγών της παραγράφου 6 μέσα σε είκοσι (20) ημέρες αφότου έλαβε την προσβαλλόμενη πράξη μαζί με τα προβλεπόμενα για την έκδοση της δικαιολογητικά. Αν δεν αποφανθεί μέσα στην εικοσαήμερη προθεσμία, θεωρείται ότι απέρριψε την προσφυγή. 8. ...».

Από τη συνδυασμένη ερμηνεία των προαναφερθεισών διατάξεων προκύπτουν, μεταξύ άλλων, τα εξής: Σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 227 του νόμου 3852/2010 οποιοσδήποτε έχει έννομο συμφέρον μπορεί να προσβάλει, μεταξύ άλλων, τις αποφάσεις των συλλογικών ή μονομελών οργάνων των Ο.Τ.Α. β' βαθμού (Περιφερειών) εντός της οριζόμενης στη διάταξη αυτή 15νθήμερης προθεσμίας. Επί της προσφυγής αυτής αποφαινεται ο Ελεγκτής Νομιμότητας, εντός αποκλειστικής δίμηνης προθεσμίας από την υποβολή της, παρερχομένης δε της προθεσμίας αυτής η προσφυγή θεωρείται απορριφθείσα. Σύμφωνα με τη μεταβατική διάταξη του άρθρου 238 παρ. 1 του ίδιου νόμου, μέχρι την έναρξη λειτουργίας της Αυτοτελούς Υπηρεσίας Εποπτείας Ο.Τ.Α., ο προβλεπόμενος από τις διατάξεις του ίδιου νόμου έλεγχος νομιμότητας ασκείται από τον Γενικό Γραμματέα της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης και από τις Ειδικές Επιτροπές του άρθρου 152 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων (για τις πράξεις των οργάνων των Ο.Τ.Α. α' βαθμού), καθώς και από τις Επιτροπές Ελέγχου των Πράξεων του άρθρου 68 του Κώδικα Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης (για τις πράξεις των οργάνων των Ο.Τ.Α. β' βαθμού). Κατόπιν αυτού, ως προς τις πράξεις των οργάνων των Ο.Τ.Α. β' βαθμού, εφαρμοστέες τυγχάνουν οι σχετικές διατάξεις του Κώδικα Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης (κωδικοποιητικού π.δ. 30/1996, Α' 21), οι οποίες αποδίδουν τις ρυθμίσεις των

παραγράφων 2-14 του ν. 2218/1994 «Περί ίδρυσης νομαρχιακής αυτοδιοίκησης κλπ.», όπως ισχύουν τροποποιηθείσες.

Περαιτέρω με το νόμο 3852/2010 συστήθηκαν οι Περιφέρειες, ως οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης δευτέρου βαθμού και καταργήθηκαν οι νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις, οι ενιαίες νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις και τα νομαρχιακά διαμερίσματα (άρθρα 3 και 283 παρ. 2 αντίστοιχα). Επίσης οι Αποκεντρωμένες Διοικήσεις ασκούν, από την έναρξη της λειτουργίας τους, τις αρμοδιότητες των καταργούμενων με το άρθρο 283 παρ. 4 του νόμου αυτού κρατικών Περιφερειών, με εξαίρεση τις αρμοδιότητες που αναφέρονται στο άρθρο 186, οι οποίες περιέρχονται στις Περιφέρειες (άρθρα 280 παρ. 1 και 283 παρ. 4 του ν. 3852/2010). Σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις του Κώδικα Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης, όλες οι πράξεις των συλλογικών οργάνων των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων και ήδη των Περιφερειών αποστέλλονται στον Γενικό Γραμματέα Περιφέρειας, μετέπειτα στο Γενικό Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, εν συνεχεία Συντονιστή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης και ήδη Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης, εντός προθεσμίας (5) ημερών από τη συνεδρίαση. Ο Γραμματέας της Αποκεντρωμένης Διοίκησης παραπέμπει, εντός (5) ημερών, τις αποφάσεις των ως άνω συλλογικών οργάνων που θεωρεί αιτιολογημένα μη νόμιμες στην Επιτροπή Ελέγχου των Πράξεων του άρθρου 68 του Κώδικα Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης, η οποία αποφασίζει, αιτιολογημένα, μέσα σε αποκλειστική προθεσμία είκοσι (20) ημερών από τη λήψη του παραπεμπτικού εγγράφου ακυρώνοντας την πράξη ή αποφαινόμενη ότι νομίμως εξεδόθη. Αν η Επιτροπή δεν αποφανθεί μέσα στην προθεσμία, θεωρείται ότι η πράξη είναι νόμιμη (άρθρα 67 παρ. 1,2 και 68 παρ. 5α,7 του ΠΔ 30/1996).

Επίσης, η ως άνω Επιτροπή Ελέγχου των Πράξεων, εξετάζει τις, ασκηθείσες από οποιονδήποτε έχει έννομο συμφέρον, προσφυγές κατά των πράξεων των συλλογικών οργάνων των αιρετών Περιφερειών, εντός (20) ημερών αφότου έλαβε την προσβαλλόμενη πράξη, μαζί με τα προβλεπόμενα για την έκδοση της δικαιολογητικά. Η ως άνω προθεσμία αρχίζει από την περιέλευση πλήρους φακέλου της προς έλεγχο πράξης, εφόσον έκτοτε είναι δυνατόν να διαμορφωθεί ολοκληρωμένη κρίση για τη νομιμότητα ή μη της πράξης (ΣΤΕ 2242/08, 2115/09, 1530/06, 637/02, 2484/01, Π. Ζυγούρη ερμην. Ν. 3852/10 τομ. Β' σελ. 43), Μετά την άπρακτη πάροδο της ως άνω προθεσμίας, θεωρείται ότι απέρριψε την προσφυγή (άρθρο 68 παρ. 5β, 6, 7 εδ. γ' και δ' του ΠΔ 30/1996). Εν όψει των ανωτέρω λοιπόν έπεται ότι, μέχρι την έναρξη λειτουργίας της Αυτοτελούς Υπηρεσίας Εποπτείας Ο.Τ.Α., αρμόδιο όργανο για την εξέταση των προσφυγών που ασκούνται κατά αποφάσεων των συλλογικών οργάνων των Ο.Τ.Α. β'

βαθμού, είναι η Επιτροπή Ελέγχου των Πράξεων του άρθρου 68 του Κώδικα Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης, με την ισχύουσα συγκράτηση της (άρθρο 22 παρ. 1 του ν. 3051/2002), η οποία επιλαμβάνεται, είτε κατόπιν υποβολής της πράξης του συλλογικού οργάνου από τον Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, σε περίπτωση που ο τελευταίος αμφιβάλλει για τη νομιμότητα της πράξης, είτε κατόπιν άσκησης προσφυγής κατά πράξης του συλλογικού οργάνου, από οποιονδήποτε έχει έννομο συμφέρον.

III. Στην προκειμένη περίπτωση η Επιτροπή με το με αριθ. πρωτ. ΕΞ.22/18.06.2024 έγγραφό της, ζήτησε από την αρμόδια υπηρεσία τα στοιχεία της υπόθεσης, τα οποία διαβιβάστηκαν με το με αριθ. πρωτ. οικ. 200856/3462/26.06.2024 έγγραφο του Προέδρου της Περιφερειακής Επιτροπής της Π.Α.Μ.Θ., που πρωτοκολλήθηκε στην Επιτροπή και έλαβε αριθμό πρωτ. 24/27.06.2024 και συνεπώς αυτή νόμιμα και εντός της προβλεπόμενης 20ήμερης προθεσμίας καλείται να κρίνει και να αποφασίσει επί της προσφυγής, καθόσον η προθεσμία αυτή αρχίζει από την περιέλευση πλήρους φακέλου της προς έλεγχο πράξης, εφόσον έκτοτε είναι δυνατόν να διαμορφωθεί ολοκληρωμένη κρίση για τη νομιμότητα ή μη της πράξης (ΣτΕ 2242/08, 2115/09, 1530/06, 637/02, 2484/01, Π. Ζυγούρη ερμην. Ν. 3852/10 τομ. Β' σελ. 43).

Η προσβαλλόμενη απόφαση αναρτήθηκε στον ιστότοπο του προγράμματος ΔΙΑΥΓΕΙΑ στις 05.06.2024, ενώ ο προσφεύγων έλαβε γνώση αυθημερόν, όπως αναγράφει στην κρινόμενη προσφυγή του, με τη δημόσια ανάρτησή της στον Πίνακα Ανακοινώσεων της Περιφέρειας την 05.06.2024.

Η κρινόμενη προσφυγή κατατέθηκε στην Αποκεντρωμένη Διοίκηση Μακεδονίας – Θράκης (η οποία τη διαβίβασε στην παρούσα Επιτροπή, όπως όφειλε κατ' άρθρο 4 παρ. 1 εδ. γ του ν.2690/1999), την 12.06.2024. Συνεπώς η προσφυγή έχει ασκηθεί εμπρόθεσμα, δηλαδή, εντός της προβλεπόμενης 15νθήμερης προθεσμίας, η οποία εξέπνεε την 20.06.2024.

IV. Στην προκειμένη περίπτωση, από τα στοιχεία του φακέλου της υπόθεσης προκύπτουν τα ακόλουθα:

α. Με τη με αριθμό 448/2024 απόφασης της Περιφερειακής Επιτροπής της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας-Θράκης, η ως άνω Επιτροπή αποδέχθηκε την πρόταση δωρεάς αναθηματικής στήλης από το Σωματείο «Επιτροπή Ελληνισμού» προς την Περιφέρεια Α.Μ.Θ. – Π.Ε. Δράμας. Ειδικότερα, με το με αριθ. πρωτ. 31/23.05.2024 έγγραφο του Σωματείου «ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ» προς τον Αντιπεριφερειάρχη

Δράμας, υποβλήθηκε αίτημα δωρεάς μιας αναθηματικής στήλης προς την Π.Ε. Δράμας, προκειμένου να τοποθετηθεί στον προαύλιο χώρο του Διοικητηρίου Δράμας. Η στήλη θα είναι κατασκευασμένη από μάρμαρο, στη μία πλευρά της θα φέρει το σύμβολο της Βεργίνας, τη φράση «Αντίσταση και αγώνας κατά της Συμφωνίας των Πρεσπών» και τον αετό από τη σημαία του Πισοδερίου, ενώ στην έτερη πλευρά θα υπάρχει το σύμβολο και η ονομασία του πιο πάνω Σωματείου. Η μαρμάρινη βάση της στήλης θα τοποθετηθεί πάνω σε βάση οπλισμένου σκυροδέματος, για την οποία ήδη έχει εκπονηθεί μελέτη από μηχανικό, ώστε, η όλη κατασκευή να πληροί τους όρους ασφαλείας.

Η Περιφερειακή Επιτροπή της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας-Θράκης, με τη με αριθμό 448/2024 απόφασή της, η οποία ελήφθη κατά τη συνεδρίαση αυτής της 30.05.2024, αποφάσισε, κατά πλειοψηφία, την αποδοχή της ως άνω πρότασης δωρεάς,

β. Με την υπό κρίση προσφυγή ο προσφεύγων ζητεί την ακύρωση της προσβαλλόμενης απόφασης, επικαλούμενος ότι παραβιάζει ευθέως διατάξεις της Διεθνούς Συμφωνίας των Πρεσπών και τις διατάξεις του άρθρου 6 του ν. 4588/2019 (*«Κύρωση της Τελικής Συμφωνίας για την Επίλυση των Διαφορών οι οποίες περιγράφονται στις Αποφάσεις του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών 817 (1993) και 845 (1993), τη Λήξη της Ενδιάμεσης Συμφωνίας του 1995 και την Εδραίωση Στρατηγικής Εταιρικής Σχέσης μεταξύ των Μερών» - Α' 9*).

γ. Με τη με αριθ. πρωτ. 200974/3653/26.06.2024 έκθεση απόψεων της Π.Ε. Δράμας, προβάλλεται ο ισχυρισμός ότι η κρινόμενη προσφυγή πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτη, λόγω έλλειψης εννόμου συμφέροντος του προσφεύγοντος, καθώς η απλή αναφορά της ιδιότητας και του αξιώματός του, ως περιφερειακού συμβούλου, δεν τεκμηριώνει από μόνη της και αυτοτελώς, άμεσο, ενεστώς και προσωπικό έννομο συμφέρον του, το οποίο αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση του παραδεκτού οποιασδήποτε προσφυγής, ενώ περαιτέρω, η αόριστη αναφορά του ότι κινδυνεύει να στοχοποιηθεί ή να εμπλακεί σε εχθροπραξίες, δεν θεμελιώνει έννομο συμφέρον για την παραδεκτή άσκηση προσφυγής, καθόσον, ως περιφερειακός σύμβουλος, δεν συμμετείχε καν στη συνεδρίαση της Περιφερειακής Επιτροπής και στη λήψη της προσβαλλόμενης απόφασης. Τέλος και η αναφορά του ότι ως πολίτης μπορεί να στοχοποιηθεί και να αποτελέσει στόχο εχθροπραξιών είναι αλυσιτελής και ανεπαρκής στο να θεμελιώσει το ενεστώς, άμεσο και προσωπικό του έννομο συμφέρον.

Περαιτέρω με την ως άνω έκθεση απόψεων προβάλλεται ότι «η ελευθερία ως προς την έκφραση της άποψης κατοχυρώνεται στο άρθρο 11 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης... και στο άρθρο 14 του Συντάγματος», ότι «η στήλη υπενθυμίζει τον αγώνα συμπολιτών στο Πισοδέρι να μην υπογραφεί η Συνθήκη» και ότι «το κατοχυρωμένο δικαίωμά τους να εκφράσουν την άποψή τους δεν δύναται σε καμία περίπτωση να αποτελεί μνημείο που προάγει τον σωβινισμό, αφού καμία απολύτως σοβινιστική θέση δεν καταγράφεται επί του μνημείου ούτε το μνημείο. Ομοίως το μνημείο δεν αναφέρει οποιαδήποτε έκφραση αλυτρωτισμού».

V. Επί του λόγου της προσφυγής και επί των ισχυρισμών της Π.Ε. Δράμας, λεκτέα τα ακόλουθα:

1. Όπως πιο πάνω εκτέθηκε, εκτός από τους άμεσα ενδιαφερόμενους για τον έλεγχο νομιμότητας των πράξεων των ΟΤΑ, κατοχυρώνεται και ένα δικαίωμα θεσμικής τάξης για την άσκηση προσφυγής, το οποίο συνάπτεται με ένα κατοχυρωμένο στον νόμο τεκμήριο. Ειδικότερα, σύμφωνα με το άρθρο 227 παρ. 4 του Ν. 3852/2010: «*Δικαίωμα για την άσκηση της ειδικής διοικητικής προσφυγής τεκμαίρεται ότι έχουν όλοι οι αιρετοί του οικείου δήμου ή περιφέρειας, ανεξάρτητα από το εάν έλαβαν μέρος στη συνεδρίαση κατά την οποία ελήφθη η προσβαλλόμενη απόφαση, εφόσον δεν την υπερψηφίσαν. Δικαίωμα έχουν ομοίως οι συνδικαλιστικές οργανώσεις εργαζομένων στην Τοπική Αυτοδιοίκηση πρώτου ή δεύτερου βαθμού, καθώς και νομικά πρόσωπα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, που επιδιώκουν σύμφωνα με το καταστατικό τους περιβαλλοντικούς, πολιτιστικούς και εν γένει κοινωνικούς σκοπούς*».

Πρόκειται δηλαδή, για τρίτα ex lege εξαιρετικώς νομιμοποιούμενα πρόσωπα για την προσβολή πράξεων που αφορούν τα έννομα συμφέροντα άλλων διοικουμένων³, το θεσμικό δε υπόβαθρο του τεκμαιρομένου εννόμου συμφέροντος, είναι η σχέση αντιπροσώπευσης μεταξύ των διοικουμένων και των αιρετών (Ευγενία Πρεβεδοούρου «Ο έλεγχος νομιμότητας των πράξεων των ΟΤΑ κατά το άρθρο 102 παρ. 4 του Συντάγματος», δημοσίευση της 14.06.2022).

Ως εκ τούτου, εφόσον ρητά προβλέπεται η δυνατότητα άσκησης προσφυγής εκ μέρους των αιρετών της Περιφέρειας και ο προσφεύγων δεν έχει υπερψηφίσει την προσβαλλόμενη απόφαση, η κρινόμενη προσφυγή έχει ασκηθεί παραδεκτά, από

³ Το δικαίωμα των αιρετών εκλείπει εάν έχουν υπερψηφίσει την απόφαση, αφού η υπερψηφίση υποδηλώνει αποδοχή της πράξης, η οποία κατά κανόνα αποκλείει το έννομο συμφέρον για την ενδοδιοικητική ή δικαστική προσβολή μιας διοικητικής πράξης.

δικαιούμενο προς τούτο πρόσωπο και ο περί του αντιθέτου ισχυρισμός της Π.Ε. Δράμας, πέρα από ερειδόμενος επί εσφαλμένης προϋπόθεσης (δεδομένου ότι ο προσφεύγων δεν επικαλείται προσωπικό του κίνδυνο στοχοποίησης και εμπλοκής σε εχθροπραξίες, αλλά του ελληνικού κράτους), απορριπτέος τυγχάνει ως νομικά αβάσιμος.

2. α. Σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 28 του Συντάγματος: *« 1. Οι γενικά παραδεγμένοι κανόνες του διεθνούς δικαίου, καθώς και οι διεθνείς συμβάσεις, από την επικύρωσή τους με νόμο και τη θέση τους σε ισχύ σύμφωνα με τους όρους καθεμιάς, αποτελούν αναπόσπαστο μέρος του εσωτερικού ελληνικού δικαίου και υπερισχύουν από κάθε άλλη αντίθετη διάταξη νόμου. Η εφαρμογή των κανόνων του διεθνούς δικαίου και των διεθνών συμβάσεων στους αλλοδαπούς τελεί πάντοτε υπό τον όρο της αμοιβαιότητας».*

β. Με τον ν. 4588/2019 κυρώθηκε και έχει την ισχύ, που προβλέπει το άρθρο 28 παρ. 1 του Συντάγματος, η Τελική Συμφωνία για την Επίλυση των Διαφορών οι οποίες περιγράφονται στις Αποφάσεις του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών 817 (1993) και 845 (1993), τη Λήξη της Ενδιάμεσης Συμφωνίας του 1995, και την Εδραίωση Στρατηγικής Εταιρικής Σχέσης μεταξύ των Μερών (Πρέσπες, 17 Ιουνίου 2018).

Στο άρθρο 6 του ως άνω νόμου προβλέπεται: *«1. Με στόχο την ενίσχυση των φιλικών διμερών σχέσεων κάθε Μέρος θα λάβει αμέσως αποτελεσματικά μέτρα προκειμένου να απαγορεύσει εχθρικές δραστηριότητες, ενέργειες ή προπαγάνδα από κρατικές υπηρεσίες ή υπηρεσίες αμέσως ή εμμέσως ελεγχόμενες από το κράτος και για την πρόληψη δραστηριοτήτων που πιθανόν να υποδαυλίζουν το σωβινισμό, την εχθρότητα, τον αλυτρωτισμό και τον αναθεωρητισμό εναντίον του άλλου Μέρους. Εάν συμβούν τέτοιου είδους δραστηριότητες, τα Μέρη θα λάβουν όλα τα απαραίτητα μέτρα.*

2. Έκαστο Μέρος θα λάβει αμελλητί αποτελεσματικά μέτρα για να αποθαρρύνει και να αποτρέπει οποιοσδήποτε πράξεις από ιδιωτικές οντότητες που πιθανόν υποδαυλίζουν την βία, το μίσος ή την εχθρότητα εναντίον του άλλου μέρους. Εάν μια ιδιωτική οντότητα στο έδαφος ενός Μέρους εμπλακεί σε τέτοιου είδους δραστηριότητες εν αγνοία του εν λόγω Μέρους, αυτό το Μέρος, μόλις λάβει γνώση αυτών των ενεργειών, θα λάβει αμελλητί όλα τα απαραίτητα μέτρα που του παρέχει ο νόμος.

3. Έκαστο Μέρος θα αποτρέπει και θα αποθαρρύνει ενέργειες, περιλαμβανομένων των προπαγανδιστικών, από ιδιωτικές οντότητες που πιθανόν υποδαυλίζουν το

σωβινισμό, την εχθρότητα, τον αλυτρωτισμό και τον αναθεωρητισμό σε βάρος του άλλου Μέρους».

Μετά την κύρωσή της, λοιπόν, με το ν. 4588/2019, η «Συμφωνία των Πρεσπών» (όπως καθιερώθηκε να λέγεται η ως άνω Συμφωνία), αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του εσωτερικού ελληνικού δικαίου.

β. Με βάση τα παραπάνω, η προσβαλλόμενη απόφαση, με την οποία έγινε αποδοχή της δωρεάς της πιο πάνω αναθηματικής στήλης, στην οποία θα αναγράφεται «Αντίσταση και αγώνας κατά της Συμφωνίας των Πρεσπών» και θα απεικονίζονται σύμβολα του αγώνα κατά της συμφωνίας αυτής, προκειμένου μάλιστα να τοποθετηθεί στον προαύλιο χώρο του Διοικητηρίου Δράμας, είναι μη νόμιμη, διότι παραβιάζει την διάταξη του άρθρου 6 του πιο πάνω νόμου, με την οποία καθιερώνεται ρητή υποχρέωση των μερών να λάβουν μέτρα, προκειμένου να προληφθούν δραστηριότητες που πιθανόν να υποδαυλίζουν το σωβινισμό, την εχθρότητα, τον αλυτρωτισμό και τον αναθεωρητισμό εναντίον του άλλου μέρους, να αποθαρρύνουν και να αποτρέπουν οποιοσδήποτε πράξεις από ιδιωτικές οντότητες που πιθανόν υποδαυλίζουν την βία, το μίσος ή την εχθρότητα εναντίον του άλλου μέρους, να αποθαρρύνουν ενέργειες, περιλαμβανομένων των προπαγανδιστικών, από ιδιωτικές οντότητες που πιθανόν υποδαυλίζουν το σωβινισμό, την εχθρότητα, τον αλυτρωτισμό και τον αναθεωρητισμό σε βάρος του άλλου μέρους.

Κατ' ακολουθία των ανωτέρω, η προσβαλλόμενη απόφαση είναι μη νόμιμη και ακυρωτέα.

Επειδή με βάση τα παραπάνω, ο λόγος της προσφυγής κρίνεται βάσιμος.

Ενόψει των ανωτέρω, εισηγούμαι την αποδοχή της υπό κρίση προσφυγής.

ΕΙΣΗΓΟΥΜΑΙ

Την αποδοχή της από 12.06.2024 και με αριθ. πρωτ. 68962/12.06.2024 προσφυγής του Στεργίου Ηλιόπουλου του Δημητρίου, Περιφερειακού Συμβούλου Α.Μ.Θ. και την ακύρωση της με αριθμό 448/2024 απόφασης της Περιφερειακής Επιτροπής της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας-Θράκης».

Η Επιτροπή, αφού άκουσε την εισήγηση, μελέτησε όλα τα στοιχεία του σχηματισθέντος φακέλου, μετά από διαλογική συζήτηση μεταξύ των μελών και αφού σκέφθηκε κατά Νόμον, **ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ ΟΜΟΦΩΝΑ** τα εξής:

Δέχεται την από 12-06-2024 και με αριθ. πρωτ. 68962/12.06.2024 προσφυγή του Στεργίου Ηλιόπουλου του Δημητρίου και ακυρώνει τη με αριθμό 448/2024 απόφαση της Περιφερειακής Επιτροπής Ανατολικής Μακεδονίας-Θράκης, σύμφωνα με τις σκέψεις που εκτέθηκαν αναλυτικά ανωτέρω και αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της παρούσας απόφασης.

ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ 7/2024

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΑΘΗΝΑ ΠΑΝΑΓΟΠΟΥΛΟΥ
ΠΕ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ-ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΣΕΡΑΦΙΝΑ ΣΤΑΜΠΟΛΙΔΟΥ
ΠΑΡΕΔΡΟΣ ΝΣΚ